

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΑΚΜΗΣ ΤΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΟΥ (717-1025)

I. ΠΑΓΙΩΣΗ ΤΗΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΚΥΡΙΑΡΧΙΑΣ ΣΤΑ ΒΑΛΚΑΝΙΑ ΚΑΙ ΤΗ ΜΙΚΡΑ ΑΣΙΑ

1. Η διαμόρφωση της μεσαιωνικής ελληνικής Βυζαντινής Αυτοκρατορίας

α. Παγίωση και επέκταση των αλλαγών

Το μεσαιωνικό Βυζαντινό Κράτος διαμορφώθηκε στα χρόνια της Δυναστείας των Ισαύρων - Συριακής δυναστείας (717-802) και της Δυναστείας του Αμορίου (802-867).

Οι εξελίξεις στην εξωτερική πολιτική:

1. Τα ανατολικά σύνορα του Βυζαντίου σταθεροποιήθηκαν
  - **στη στεριά:** στις παρυφές της Μικράς Ασίας και
  - **στη θάλασσα:** κατά μήκος της γραμμής Κιλικία-Κύπρος-Κρήτη
2. Στα μέσα του 9^{ου} αιώνα άρχισε η βυζαντινή αντεπίθεση στη Μικρά Ασία.
3. Η Βουλγαρική απειλή αντιμετωπίστηκε.
4. Άρχισε η αφομοίωση των Σλάβων.

Οι εξελίξεις στην εσωτερική πολιτική:

1. Ενισχύθηκε ο **ελληνικός χαρακτήρας** της αυτοκρατορίας.
2. Οργανώθηκαν οι **κεντρικές διοικητικές υπηρεσίες** του κράτους (η πιο σημαντική ήταν αρμόδια για την εξωτερική πολιτική).
3. Οργανώθηκε περαιτέρω η **περιφερειακή διοίκηση**.
  - Γενικεύθηκε ο θεσμός των θεμάτων στη Μ. Ασία και επεκτάθηκαν στα Βαλκάνια.
  - Ο στρατηγός-διοικητής λόγω δύναμης απέβαινε επικίνδυνος για την κεντρική εξουσία → εξεγέρσεις.
  - Η ανάπτυξη των θεματικών στρατών είχε ως συνέπεια:
    - περιορισμό των μισθοφόρων
    - κυριαρχία της μικρής και μεσαίας αγροτικής ιδιοκτησίας.

Τα όρια του Βυζαντινού κράτους από τα μέσα του 7^{ου} έως τον 9^ο αι.

β. Οικονομική ανάκαμψη-ενδείξεις:

Τα πρώτα σημάδια ανάκαμψης παρουσιάστηκαν στα χρόνια του Κωνσταντίνου Ε΄.

Από τον 8^ο στον 9^ο αι. έχουμε:

1. αύξηση του πληθυσμού.
2. αύξηση των κρατικών εσόδων
3. αναζωογόνηση εμπορίου και βιοτεχνίας.
4. ο αγροτικός χαρακτήρας της οικονομίας παραμένει.

Στις αρχές του 9^{ου} αι εφαρμόστηκαν τολμηρά οικονομικά μέτρα (οι «κακώσεις»), από τον Νικηφόρο Α΄ (802-811) με στόχο την ανάκαμψη του εμπορίου και την αύξηση των εσόδων του κράτους.

Ο Κρούμος αιχμαλωτίζει τον Νικηφόρο Α΄

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Σε ποιο χρονικό διάστημα και κατά τη διάρκεια ποιων δυναστειών διαμορφώθηκε το μεσαιωνικό ελληνικό βυζαντινό κράτος;
2. Ποια ήταν τα σύνορα του βυζαντινού κράτους;
3. Πότε άρχισε η βυζαντινή αντεπίθεση στη Μ. Ασία;
4. Ποια ήταν η σχέση με τους Βούλγαρους και τους σλαβικούς πληθυσμούς που είχαν εγκατασταθεί στον ελλαδικό χώρο;
5. Ποια ήταν η πολιτική που εφαρμόστηκε αυτή την περίοδο για τα θέματα; Πόσο επικίνδυνος μπορούσε να είναι ένας στρατηγός για την κεντρική εξουσία;
6. Ποιες ήταν οι συνέπειες από την ανάπτυξη του θεματικού στρατού;
7. Ποια περίοδο ανέκαμψε η οικονομία;
8. Πώς διαπιστώνουμε ότι βελτιώθηκαν τα οικονομικά του Βυζαντίου;
9. Τι ήταν οι κακώσεις του Νικηφόρου Α΄; Τι στόχο είχαν;